

Ocjena postojećeg stanja i razvojni planovi luka nautičkog turizma Primorsko-goranske županije

---

Maglić, Livia; Maglić, Lovro; Vilke, Siniša

Source / Izvornik: **Suvremeni promet : časopis za pitanja teorije i prakse prometa, 2012, 32, 395 - 399**

Journal article, Accepted version

Rad u časopisu, Završna verzija rukopisa prihvaćena za objavljivanje (postprint)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:187:248282>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-05**

Sveučilište u Rijeci, Pomorski fakultet
University of Rijeka, Faculty of Maritime Studies

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Maritime Studies - FMSRI Repository](#)

Livia Šantić, dipl.ing.
Lovro Maglić, dipl.ing.
Mr.sc. Siniša Vilke
Pomorski fakultet u Rijeci
Studentska ulica 2
51 000 Rijeka - Hrvatska

Ocjena postojećeg stanja i razvojni planovi luka nautičkog turizma Primorsko-goranske županije

1. Uvod

Nautički turizam je oblik modernog i elitnog turističkog kretanja i jedan od najekspanzivnijih oblika turističke aktivnosti. Predstavlja kretanje nautičara po moru, u privatnim ili charter plovilima te uključuje njihovo pristajanje u luke nautičkog turizma i korištenje njihove infrastrukture i usluga. Kao i ostale vrste turizma, znatno utječe na budućnost hrvatskog gospodarstva, a budući da se ovom vrstom turizma bave oni bolje platežne moći, te u skladu s time zahtijevaju usluge višeg nivoa, izravno utječe na potrebu obogaćivanja sadržaja unutar luka nautičkog turizma.

Primorsko-goranska županija kao vodeća županija po broju vezova, gdje more zauzima 55% površine Županije, neadekvatno koristi svoj geoprometni položaj da zbog blizine europskih središta ostvari veće koristi od nautičkog turizma, a ne samo da bude dio izletišta jahti iz susjednih zemalja.

U privlačenju ciljnog tržišta treba voditi računa o tržišnim trendovima te sukladno s njima potrebno je sustavno planirati izgradnju novih marina te osuvremenjivanje postojećih.

2. Razvoj nautičkog turizma u Hrvatskoj

Razvoj nautičkog turizma u Hrvatskoj veže se uz razvoj pomorstva. Nautički turizam na hrvatskoj obali prvi put se pojavljuje u 19.st., gotovo jedno stoljeće kasnije nego u svijetu. Nakon pojave, razvijao se vrlo sporo sve do početka 70-tih godina 20.st. kada se u okviru projekta «Južni Jadran» i «Gornji Jadran» izrađuju planovi za izgradnju luka namijenjenih isključivo nautičkim turistima. Stvarni razvitak veže se uz formiranje «Udruženja marina Hrvatske» u 1975.godini nakon čega se gradi 5 marina i to u: Puntu, Malom Lošinj, Zadaru, Splitu i Dubrovniku. Šest godina kasnije izgrađene su marine: Novigrad, Poreč (Červar, Porat, Parentium), Pula (Verudela), Opatija (Admiral), Murter (Betina, Hramina).

U Hrvatskoj se nautički turizam statistički prati od 1978.godine. Tek se 1999.godine započinje s evidentiranjem sidrišta i privezišta, a od 2008.godine u statističku evidenciju uvrštene su suhe marine i odlagališta plovnih objekata.

Nautički turizam u Hrvatskoj obilježavaju tri značajna razdoblja [8, 452]:

- do 1984.godine koje obilježavaju pojedinačne razvojne inicijative na malom broju lokacija i bez mogućnosti oblikovanja odgovarajućeg sustava nautičke turističke ponude;
- od 1985. do 1993.godine obilježava uvođenje planskog razvoja i formiranje turističke nautičke ponude na obalnom prostoru Hrvatske;
- nakon 1993.godine pa do danas obilježava pretvorba vlasništva odnosno privatizacija marina u čemu do izražaja dolaze razvojni interesi novih vlasnika.

3. Stanje i analiza poslovanja hrvatskih luka nautičkog turizma s osvrtom na Primorsko-goransku županiju

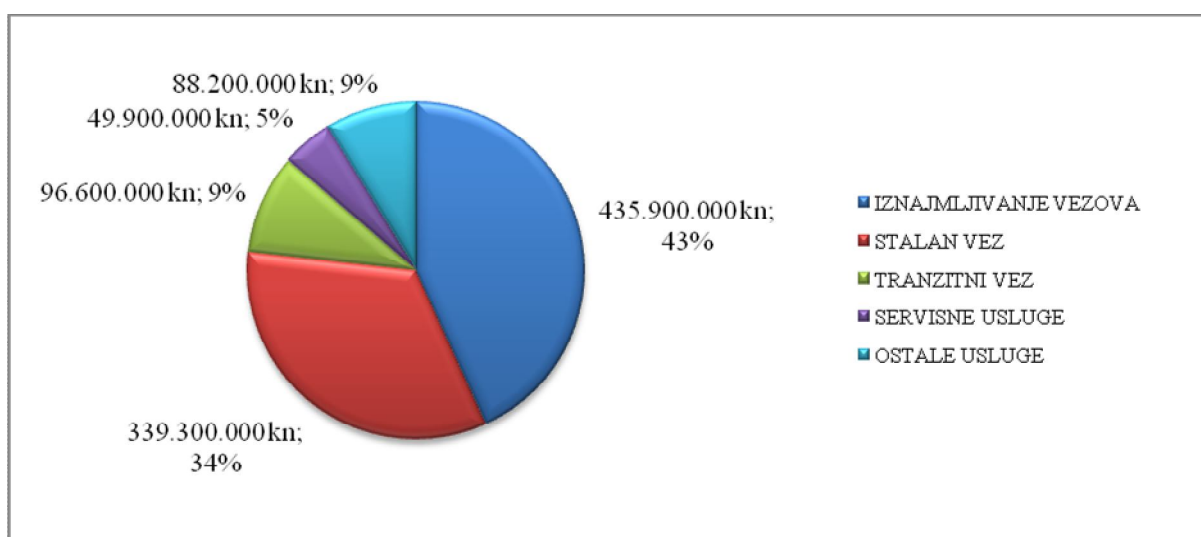
U 2010. godini bilo je registrirano ukupno 98 luka nautičkog turizma od čega 60 marina i 38 ostalih luka. Iz tablice 1. vidljivo je da Primorsko-goranska županija broji 30 luka nautičkog turizma, te da ima najviše registriranih suhih marina i samo jednu marinu prve kategorije.

Tablica 1. Kapaciteti luka nautičkog turizma u 2010. godini u PGŽ i Republici Hrvatskoj

	Ukupno	Sidrište	Privestište	Suha marina	Marina I kat.	Marina II kat.	Marina III kat.	Marina Kategorizirana i označena sidrištima	Ostale luke
Republika Hrvatska	98	16	18	10	6	24	17	3	4
Primorsko-goranska županija	30	8	6	7	1	3	3	1	1

Izvor: Državni zavod za statistiku¹, Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma u 2010. godini, ožujak 2011. godine

U lukama nautičkog turizma u 2010. godini bilo je zaposleno 1 327 djelatnika, a ukupan prihod iznosio je 574, 1 milijun kuna što je za 5,7% više nego prethodne godine. Grafikon 1. prikazuje strukturu u ukupnom udjelu prihoda te je iz njega vidljivo da je 76 % ukupnog prihoda ostvareno iznajmljivanjem veza koji je u odnosu na 2009. godinu veći za 7,4 %. Segment iznajmljivanja stalnog veza bilježi porast prihoda od 5,4 % čime je ostvareno 339,3 milijuna kuna, a iznajmljivanj tranzitnog veza bilježi porast od 15,5 % čime je zarađeno 96, 6 milijuna kuna [3].

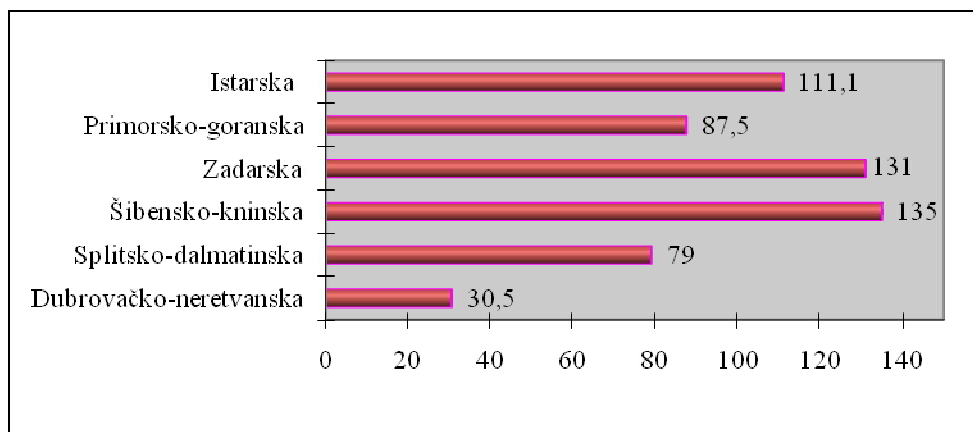
Grafikon 1. Prikaz prihoda luka nautičkog turizma po vrstama usluge u 2010. godini na razini RH.

Izvor: izradili autori prema podacima DZS-a.

U grafikonu 2. prikazan je ukupan prihod luka nautičkog turizma po županijama te se iz njega očituje da je u 2010. godini najveći prihod ostvarila Šibensko-kninska županija sa ukupno zarađenih 135 milijuna kuna što je povećanje od 2,8% u odnosu na 2009. godinu. Primorsko-goranska županija, iako posjeduje najveći broj luka nautičkog turizma ostvarila je prihod od 87,5 milijuna kuna čime zauzima tek četvrto mjesto u ukupnom prihodu. Od ukupnog prihoda PGŽ², 71,7 milijun kuna prihoduje iznajmljivanje vezova, 10,3 milijuna kuna pripada servisnim uslugama te 5,5 milijuna kuna ostvaruje se ostalim usluge, pokazuju podaci DZS-a.

¹ Državni zavod za statistiku, u daljnjem tekstu: DZS.

² Primorsko-goranska županija, u daljnjem tekstu: PGŽ.

Grafikon 2. Prikaz prihoda luka nautičkog turizma, u milijunima kuna, po županijama RH u 2010. godini

Izvor: izradili autori prema podacima DZS-a

U 2010. godini stalni vez u lukama nautičkog turizma koristilo je 14 431 plovilo od čega je 12 661 plovilo koristilo vez u moru. Prema vrsti plovila, stalni vez u moru koristilo je 6 064 jahti na jedra i 5 910 motornih jahti. Iste godine, PGŽ evidentirala je 3 225 plovila na stalnom vezu od čega je 2 140 plovila bilo na vezu u moru te 1 085 plovila koristilo je mjesto na kopnu. Glede vrste plovila na stalnom vezu, PGŽ evidentirala je 1 231 motornu jahtu i 759 jedrilica.

Ukupan broj plovila u tranzitu koja su koristila vez u moru u hrvatskim lukama nautičkog turizma iznosio je 198 988 od toga je 65 151 motornih jahti i 128 539 jahti na jedra. PGŽ ostvarila je 25 390 uplovljavanja s 15 309 motornih jahti i 8 332 jedrilica [3].

4. Tržišni trendovi u marinama Primorsko-goranske županije

Posljednjih 10-ak godina potražnja za nautičkim turizmom sve više raste te se uočavaju određene kvalitativne promjene. Prema Glavnom planu razvoja turizma PGŽ iz 2005. godine te Strateškom marketinškom planu turizma PGŽ za razdoblje 2009.-2015. godine, uočava se, povećanje potražnje za značajkama navedenim u nastavku:

a) boravak u nedirnutoj prirodi;

Iz godine u godinu uočava se trend za boravljenjem u čistoj i nedirnutoj prirodi, posebice od strane stanovništva koje živi u urbanim sredinama te kroz plovilo ostvaruje kontak s prirodom.

b) stalni komfor: tj. stalni priključak na električnu mrežu i vodu;

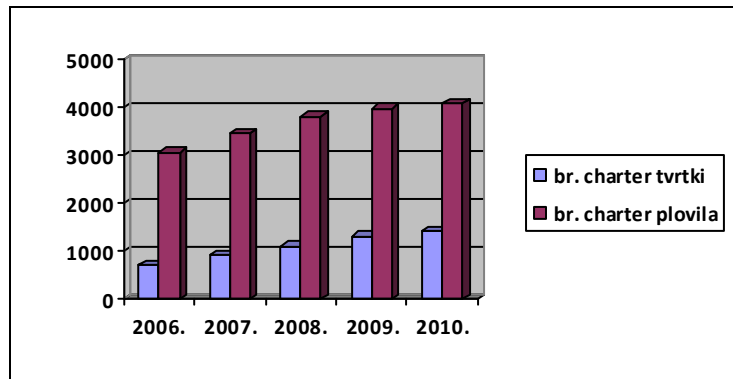
Potreba za priključkom vode i struje uočava se kod plovila srednje klase po stupnju opremljenosti, dok ona luksuznija, u pravilu gotovo su neovisna jer posjeduju vlastite generatore, solarne kolektore, desalinizatore itd.

c) vez za plovila dulja od 20 m;

Ukupan broj vezova za plovila dulja od 20 m u 2010. godini iznosio je 616, što je 3% od ukupnog broja vezova. Time je istaknut problem nedostatka vezova u Hrvatskoj [3].

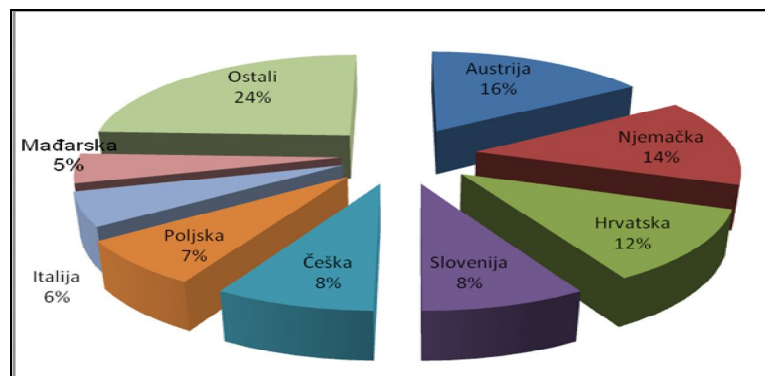
d) iznajmljivanje plovila (čarter);

Prema podacima Udruge čarterša Hrvatske u 2010. godini registrirano je 1 419 čarter tvrtki i 4 078 plovila. Od navedenog broja plovila 75% plovila su jahte na jedra [9]. Od stupanja na snagu Pomorskog zakonika 2005. godine do 2010. godine udvostručen je broj čarter tvrtki, a bilježi se i porast plovila za 30% (grafikon 3.i 4.). Ipak, dolazak gostiju koji iznajmljuju plovila u posljednje je dvije godine usporen što je posljedica gospodarske krize.

Grafikon 3. Broj registriranih charter tvrtki i plovila u periodu od 2006. do 2010. godine
Izvor: izradili autori prema podacima MPPI

Vidljivo iz grafikona 4. da su austrijski gosti najvjerniji i najmnogobrojniji korisnici charter plovila u Hrvatskoj. U 2009. godini u Republici Hrvatskoj evidentirano je 317 288 gostiju koji iznajmljuju plovila od čeg je 51 277 bila Austrijanaca [9]. Uz austrijske goste ističu se njemački i naši gosti. Grafikon 4. prikazuje udio gostiju koji iznajmljuju plovila raščlanjenim po državama u 2009. godini.

Grafikon 4. Udio charter gostiju po državama u 2009. godini
Izvor: izradili autori prema podacima MPPI

e) korištenje servisnih usluga;

Rastom broja i složenosti opreme na plovilima, a posebice elektroničkih sustava za upravljanje u navigaciji, uočava se povećanje potrebe servisiranja i održavanja istih.

f) zimovanje plovila;

Potreba da se plovila ostave na sigurnom vezu na kopnu ili u moru, u vrijeme izvan sezone uporabe plovila. Zbog skupoće dopreme plovila sve se više nautičara odlučuje za ostavljanje plovila u marinama, uz osiguranje servisa prije sezone uporabe plovila. Usluge koje takva plovila zahtijevaju su konzerviranje i dekonzerviranje motora i dr.

g) korištenje ugostiteljskih i zabavnih sadržaja u sklopu marine;

Jedan od trendova na tržištu luka nautičkog turizma jest integracija s drugim turističkim proizvodima. U skladu s time uočeno je povećanje broja nautičara u bavljenju raznim aktivnostima za vrijeme boravka u luci. Ističe se sklonost za posjećivanjem kulturno – povijesnih atrakcija, zabavnih sadržaja te korištenje ugostiteljskih i trgovačkih usluga.

h) ostale usluge;

Uočen je porast potražnje za sljedećim uslugama: pranje palube i nadvođa plovila, održavanje i popravak jedrilja, pranje i održavanje unutrašnjeg dijela plovila, pranje posteljine itd.

i) specijalizirani sadržaji koji nisu vezani za plovilo;

Raste broj gostiju-nautičara koji traže usluge specijaliziranih sadržaja u okruženju, poput rent-a-car-a, prevođenja i dr.

Kakva će biti buduća potražnja za nautičkim uslugama unutar marina te koje marine će zadovoljavati potrebe nautičara i njihovih plovila pitanje je na koje se pokušava odgovoriti kroz razna istraživanja i analize.

5. Značajke strategije razvoja nautičkog turizma RH za razdoblje 2009. - 2019. godine s osvrtom na Primorsko-goransku županiju

U sklopu Strategije razvoja nautičkog turizma definira se prostorna lokacije izgradnje marina te kvantiteta i adekvatnost vezova. Time se nastoji zaštititi more te spriječiti daljnja devastacija i betonizacija obale. Očekuje se i regulacija problematike u sektoru komercijalnih vezova u sastavu luka, lučica i raznih sportskih klubova koji se ne svrstavaju u kategoriju marina, a bave se nautičkim turizmom.

Temeljem Strategije, za PGŽ planirano je povećanje kapaciteta za 60% u odnosu na postojeće kapacitete evidentirane u 2007. godini. Ukupan broj vezova u 2007. godini u Županiji iznosio je 5.166, a do 2015. godine predviđa se izgradnja još 3 100 vezova. Udio u ukupnom kapacitetu vezova luka nautičkog turizma u 2007. godini iznosio je 24% te je Županija zauzimala vodeće mjesto. U slučaju realizacije izgradnje predviđenih vezova za područje Istarske županije, ona bi imala najveći udio od 34% dok bi PGŽ zauzela drugo mjesto s ukupnim udjelom od 15% (Tablica 2.)

Tablica 2. Ukupni kapaciteti i udjeli po županijama za 2007. i 2015. godinu

Županija	Ukupno postojeći 2007. g. (more +kopno)	%	Ukupno novoplanirani (more +kopno)	%	Sveukupno 2015.g. (more + kopno)	%
Istarska	4 662	22,18	14 430	42,88	19 092	34,92
Primorsko- goranska	5 166	24,57	3 100	9,21	8 266	15,12
Ličko- senjska	0	0,00	1 650	4,90	1 650	3,02
Zadarska	4 706	22,39	1 800	5,35	6 506	11,90
Šibensko- kninska	3 695	17,58	2 140	6,36	5 835	10,67
Splitsko-dalmatinska	1 971	9,38	3 185	9,46	5 156	9,43
Dubrovačko- neretvanska	820	3,90	7 350	21,84	8 170	14,94
SVEUKUPNO	21 020	100,00	33 655	100,00	54 675	100,00

Izvor: Strategija razvoja nautičkog turizma RH za razdoblje 2009. – 2019., Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, 2008.,str.8.

Prema tablici 3. broj vezova u 2010. godini iznosio je 22 037. Od toga 5 184 vezova pripada PGŽ iz čega je vidljivo da je u razdoblju od 2007.-2011. godine realizirana izgradnja samo 18 vezova, točnije rečeno, smanjen je broj vezova na kopnu, a povećan onih u moru. Istarska županija realizirala izgradnju najvećeg broja vezova od svih prikazanih županija te ukoliko nastavi takav trend izgradnje uskoro će postati vodeća županija po broju vezova.

Tablica 3. Ukupni broj evidentiranih vezova po županijama za 2007. i 2010.godinu

Županija	2007.	2010.
Istarska	4 662	5 121
Primorsko- goranska	5 166	5 184
Zadarska	4 706	4 769
Šibensko- kninska	3 695	3 931
Splitsko-dalmatinska	1 971	2 173
Dubrovačko- neretvanska	820	859
SVEUKUPNO	21 020	22 037

Izvor: izradili autori prema podacima DZS-a

6. Ocjena stanja luka nautičkog turizma i razvojni planovi PGŽ

Važan dio ukupne turističke ponude PGŽ u 2010. godini čini 16 luka (kategorizirane marine, suhe marine, marine označene sidrištima i ostale luke nautičkog turizma) nautičkog turizma, od kojih je 8 suvremeno opremljenih marina (tablica 4.) s 2292 veza u moru i mogućnošću iznajmljivanja brodica godišnje popunjenosti od 73% i više od 25.000 uplovljavanja u tranzitu [7,76].

Tablica 4. Popis kategoriziranih marina na području Primorsko- goranske županije prema lokaciji, broju vezova i mjesta na kopnu 2010. godini

Marina	Naselje	Kategorija	Broj vezova	Broj mjesta na kopnu	Površina akvatorija u m ²
ACI Opatija	Ičići	I	283	35	82 512
ACI Cres	Cres	II	473	120	100 876
ACI Supetarska Draga	Supetarska Draga	III	274	50	54 345
ACI Rab	Rab	III	142	20	14 039
Admiral	Opatija	III	160	40	26 187
Punat	Punat	II	800	400	204 418
Y/C Marina Mali Lošinj	Mali Lošinj	II	110	150	9 345
Brodogradilište Cres	Cres	III	50	100	6 000

Izvor: izradili autori prema podacima Ministarstva turizma, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture te web stranica navedenih marina

Procijenjeno je da domicilno stanovništvo raspolaže s cca 16 000 plovila, što ukazuje na potrebu izgradnje nove nautičke infrastrukture [7, 58]. Nedostatak veza poseban je problem u ljetnim mjesecima, a posljedično utječe na zagađenje mora i gubitak prihoda od sidrenja izvan luka i sidrišta.

Postojećim Prostornim planom utvrđene su mikrolokacije za izgradnju novih luka nautičkog turizma. Morske subregije PGŽ koje nemaju marine u ponudi, imaju u planu njihovu izgradnju. Gotovo u samom središtu grada Rijeke, u sklopu projekta „Waterfront“ predviđa se izgradnja marine. Gradovi Crikvenica i Novi Vinodolski također imaju u planu izgradnju marine u samom središtu grada. Prostorni plan PGŽ iz 2005. godine ističe marine kao specifičnu vrstu luka nautičkog turizma te propisuje da novoizgrađene marine mogu imati maksimalno 400 vezova te da se mogu planirati u naseljima [9, 454]. Istim je planom, uz otprije spomenute planirane marine u Rijeci, Crikvenici i Novom Vinodolskom, predviđena izgradnja još 5 marina u mjestima Lovran, Bakar, Krk, Stara Baška, Nerezine i Mali Lošinj (tablica 5.).

Tablica 5. Planirane marine prema Prostornom planu PGŽ iz 2005. godine.

Mjesto	Planirani kapacitet	Opis lokacije	Napomena
Lovran	200 vezova	Marina je planirana na središnjem dijelu akvatorija, uz obalu naselja Lovran.	Planirana je na dijelu obale gdje postoji djelomično izgrađena infrastruktura te je tme usklađena sa SRNT ³ RH 2009.-2019.
Rijeka	400 vezova	Prema PPUG marine se planiraju na 4 lokacije: - Škver akademija (Nova luka) kapacitet oko 150 komercijalnih vezova; - Kantrida, kapaciteta 50 nekomercijalnih i 50 komercijalnih vezova za remont u brodogradilištu; - Brajdica (nova luka), kapaciteta 170 komercijalnih i 80 nekomercijalnih vezova; - Baroš, kapaciteta 250 vezova	Lokacija marine Baroš nalazi se na dijelu obale na kojoj postoji djelomično izrađena infrastruktura te je usklađena sa SRNT RH.

³ Strategija razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske za razdoblje 2009-2019. godine.

Bakar	300 vezova	Marina planirana u Bakarsko zaljevu, komercijalni objekti bivše koksare u zaleđu.	Marina je planirana na dijelu obale gdje postoji djelomično izgrađena infrastruktura te je time usklađena sa SRNT RH.
Crikvenica	200 vezova	Marina je planirana u središtu naselja Crikvenica, na području luke.	Marina je planirana na dijelu obale gdje postoji djelomično izgrađena infrastruktura te je time usklađena sa SRNT RH.
Novi Vinodolski	400 vezova	Marina je planirana na dijelu akvatorija uz naselje Novi Vinodolski. Prema projektu firme „Nautica Mare“, marina će imati 260 vezova u moru i oko 200 vezova na kopnu.	Marina je planirana na dijelu obale gdje postoji djelomično izgrađena infrastruktura te je time usklađena sa SRNT RH.
Krk	400 vezova	Marina je planirana na dijelu akvatorija, između luke Krk i kampa Ježevac. Unutar luke Krk nije moguće smjestiti 400 vezova stoga će Urbanistički plan Krka pokazat veličinu marine.	Marina je planirana na dijelu obale gdje postoji djelomično izgrađena infrastruktura te je time usklađena sa SRNT RH. Sukladno preporukama Strategije postoji mogućnost proširenja kapaciteta luke otvorene za javni promet, mjesto izgradnje nove marine.
Stara Baška	400 vezova	Marina nije planirana Prostornim planom uređenja općine Baška.	Predlaže se ukidanje planirane lokacije marine zbog potrebe velikih infrastrukturnih ulaganja.
Nerezine	400 vezova	Marina je planirana na dijelu akvatorija uz središnji izgrađeni dio naselja Nerezine. Pokrenuta je procedura za izdavanje dozvole za izgradnju marine s 200 vezova za brodove do 25 m.	Marina je planirana na dijelu obale gdje postoji djelomično izgrađena infrastruktura te je time usklađena sa SRNT RH. Predlaže se prilagođavanje (smanjenje) kapaciteta marine sukladno raspoloživom akvatoriju
Mali Lošinj	400 vezova	Marina je planirana na dijelu akvatorija naselja Mali Lošinj uz djelomično izgrađeno područje Velopin. Akvatorij predviđen za marinu nadovezuje se na luku Mali Lošinj otvorenu za javni promet.	Marina je planirana na dijelu obale gdje postoji djelomično izgrađena infrastruktura te je time usklađena sa SRNT RH. Predlaže se da se sukladno preporukama Strategije procijeni mogućnost proširivanja kapaciteta luke otvorene za javni promet i postojeće marine, na dio akvatorija predviđen za novu marinu mjesto izgradnje nove marine.

Izvor: Znanstveno- stručna analiza prostorno, ekonomskih i ekoloških čimbenika turističkih zona u PGŽ, Zagreb, 2010., str.456.

7. SWOT analiza nautičkog turizma Primorsko-goranske županije

SWOT analiza luka nautičkog turizma izvedena je u skladu s izrađenom SWOT analizom turizma PGŽ. Autori na temelju uvida u provedena istraživanja, razvojne operativne programe PGŽ i dr.dokumentaciju uočavaju specifičnosti nautičkog turizma Primorsko-goranske županije koje prikazuju u tablici 6.

Tablica 6. SWOT analiza nautičkog turizma Primorsko-goranske županije

<u>PREDNOSTI</u>	<u>NEDOSTACI</u>
<p>Prirodna ljepota akvatorija; Kulturno- povijesna baština; Turistička tradicija; Prepoznatljivost na tržištu; Dobro očuvan okoliš; Blizina važnijih emitivnih područja; Iznimna ponuda marine Puntat; Znanje servisiranja i održavanja plovila;</p>	<p>Nedostatak adekvatne ponude; Izražena sezonalnost; Nedostatak kapaciteta; Nepostojeća infrastruktura za prihvata plovila duljih od 20 m; Nedovoljno raspoloživ sadržaj za dinamičan odmor u blizini marina; Neuređenost korištenja komercijalnih vezova u javnim lukama, sportskim lukama i lučicama; Nedostatak zračne povezanosti;</p>

<u>PRILIKE</u>	<u>PRIJETNJE</u>
Orjentiranost na održivi razvoj; Povećanje razine i kvalitete servisnih usluga u lukama nautičkog turizma; Postojeći projekti izgradnje novih marina; Mogućnost cjelogodišnjeg poslovanja; Izgradnja i obnavljanje postojećih kapaciteta u skladu s tržišnim trendovima;	Gospodarska kriza u Hrvatskoj te ograničena sredstva za ulaganje u infrastrukturu; Spor oporavak globalne turističke potražnje Konkurencija ostalih priobalnih destinacija (Istra, Dalmacija);

Izvor: Izradili autori prema dokumentima Turističke zajednice Kvarnera: Glavni plan razvoja turizma PGŽ, 2005., Strateški marketinški plan turizma Kvarnera 2009.-2013., 2011.

8. ZAKLJUČAK

Kapaciteti nautičkog turizma Hrvatske pa tako i Primorsko-goranske županije postali su nedostatni za današnji obim potražnje, posebice u ljetnim mjesecima. To je posljedica nedovoljnog ulaganja u kapacitete luka nautičkog turizma. S druge strane postojeći kapaciteti ne mogu udovoljiti potrebama imućnijih nautičara koji dolaze s velikim jahtama. Razlog tomu je stihijska i neplanska izgradnja pojedinih luka nautičkog turizma posebice marina. Prije same realizacije izgradnje marine, potrebno je ispitati tj. analizirati tržište kako bi nova marina mogla zadovoljiti potrebe potencijalnih plovila. Stoga pozornost treba usmjeriti prema trendu značajnije prisutnosti većih jahti tzv. "mega jahti" duljine od 25 – 50 m.

Nautičari se na svim turističkim tržištima ocjenjuju kao iznad prosječni potrošači jer izravno utječu na poboljšanje strukture gostiju i povećanje potrošnje. No u turističkoj potrošnji nautičara također je izrazito izražena sezonalnost. Tako je u 2010. godini 90% odobrenja za plovidbu stranim plovilima u obalnim morem Republike Hrvatske izdano tijekom 2 mjeseca-srpnja i kolovoza. Sezonalnost se pokušava umanjiti kroz smanjivanje cijena dnevnog veza za ostale mjesece u godini, no uz to potrebno je i repozicioniranje marina PGŽ na tržištu nautičkih usluga.

Nadalje, nužan uvjet za privlačenje nautičara iz srednjoeuropskih i zapadnoeuropskih zemalja, uz cestovne prometnice je i razvoj zračnog prometa. Uz razvijenu mrežu zračnih luka u receptivnom području vlasnici plovila mogu brzo i udobno stići do receptivnog područja. S tim u vezi, ukoliko postoje infrastrukturni uvjeti i dovoljno kvalificirane radne snage moguće je ponuditi servisiranje i sidrenje plovila u marinama tokom cijele godine što lokalnoj ekonomije donosi bitne financijske efekte.

Zaključno, marine konstantno traže nova ulaganja, a mi to teže pratimo stoga se smatra da je rješenje izgradnja privatnih marina jer se tako, zbog neovisnosti o državi i lokalnoj samoupravi, brže podiže kvaliteta usluga a u konačnici i sama kategorija marine. Evidentan primjer je da u PGŽ ima samo jedna marina prve kategorije, marina Punat, te je ona u privatnom vlasništvu.

Literatura

- 1) Glavni plan razvoja turizma PGŽ, Fakultet za turistički i hotelski menadžment, Opatija, 2005. godine
- 2) D. Gračan: Strateško promišljanje razvoja nautičkog turizma u Hrvatskoj, Tourism and Hospitality Management, vol.12, no.1, pp.111.-117., Opatija, 2006.
- 3) Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma u 2010.godini, priopćenje Državnog zavoda za statistiku, Zagreb, 2011.
- 4) Strategija razvoja nautičkog turizma RH za razdoblje 2009.-2019., Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo turizma, Zagreb, 2008.
- 5) Strateški marketinški plan turizma Kvarnera za razdoblje 2009.-2013., Institut za turizam, Zagreb, 2009.

- 6) Prostorni plan Primorsko-goranske županije, Zavod za razvoj, prostorno uređenje i okoliš, Rijeka, 2005.
- 7) Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2011.-2013., Rijeka, 2011.
- 8) Znanstveno- stručna analiza prostorno, ekonomskih i ekoloških čimbenika turističkih zona u PGŽ, Institut za turizam, Zagreb,2010.
- 9) <http://www.hgk.hr> (20.01.2012.)
- 10) <http://www.mint.hr> (10.01.2012.)

Livia Šantić, dipl.ing.

Lovro Maglić, dipl.ing.

Mr.sc. Siniša Vilke

Pomorski fakultet u Rijeci

Studentska ulica 2

51 000 Rijeka - Hrvatska

Ocjena postojećeg stanja i razvojni planovi luka nautičkog turizma Primorsko-goranske županije

Sažetak

U radu, analitički se prikazuje stanje luka nautičkog turizma u PGŽ. Također, dan je osvrt na potencijalne lokacije za izgradnju marina određene Prostornim planom Županije. Uz to, komparativno je prikazano postojeće stanje broja vezova u lukama nautičkog turizma PGŽ u odnosu na predviđeno povećanje planiranih kapaciteta određenih Strategijom razvoja nautičkog turizma RH. Budući da se sukladno trendovima na turističkom tržištu očekuje daljnji rast nautičkog turizma, analizirani su trendovi na tržištu nautičkih usluga koji prema autorima imaju značajnu ulogu u definiranju razvojnih prioriteta nautičkog turizma PGŽ. Cilj rada je definiranje stanja postojećih luka nautičkog turizma PGŽ te davanje smjernica za bolju iskoristivost postojećih aduta i uklanjanje uočenih nedostataka kroz buduće razvojne planove luka nautičkog turizma PGŽ.

Ključne riječi: luka nautičkog turizma, marina, nautički turizam, plan razvoja, Primorsko-goranska županija

Abstract

This paper presents condition of nautical tourism ports in Primorsko-goranska county (PGŽ). Also, examines potential building locations for new marinas, defined by County Spatial plan. Furthermore, a comparison is given between a present state of berths number in PGŽ nautical tourism ports and the planned capacity growth defined by Nautical tourism development strategy in Republic of Croatia. Since, in accordance with tourism market trends, it is expected a further growth in nautical tourism, the trends in nautical service market have been analyzed. According to authors, trends in nautical services have the key role in defining priorities for developing nautical tourism in PGŽ. The aim of this paper is to define the pre-existing condition of nautical ports in PGŽ and to provide guidelines for better use of existing advantages and eliminate the disadvantages in future development plans of nautical ports.

Keywords: port of nautical tourism, marina, nautical tourism, development plan, Primorsko-goranska county.